

Samenleving en gezondheid (D012137)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 7.0

Studietijd 180 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

A (semester 2)

Nederlands

Gent

zelfstandig werk

excursie

hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Willems, Sara

GE39

Verantwoordelijk lesgever

Deforche, Benedicte

GE39

Medelesgever

Degomme, Olivier

GE39

Medelesgever

De Maesschalck, Stéphanie

GE39

Medelesgever

Vanthomme, Katrien

GE39

Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

stptn

aanbodssessie

[Schakelprogramma tot Master of Science in de gezondheidsbevordering](#)

7

A

[Schakelprogramma tot Master of Science in het management en het beleid van de gezondheidszorg](#)

7

A

[Vorbereidingsprogramma tot Master of Science in de gezondheidsbevordering](#)

7

A

[Vorbereidingsprogramma tot Master of Science in het management en het beleid van de gezondheidszorg](#)

7

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Volksgezondheid, Global Health, Preventieve gezondheidszorg, Gezondheidsbevordering, Medische sociologie, Medische antropologie, Duurzaamheid, Gezondheid en Maatschappij, Studium Generale

Situering

Dit opleidingsonderdeel heeft als doel studenten een zicht te geven op kernbegrippen, basisconcepten en theoretische modellen uit de volksgezondheid en preventieve gezondheidszorg, de medische sociologie en de medische antropologie. Het heeft eveneens tot doel studenten te stimuleren om de bredere context van en actuele debatten binnen de gezondheidszorg te exploreren.

Inhoud

De cursus behandelt 9 thema's aan de hand van één of meerdere hoorcollege's en omvat daarnaast het Studium Generale.

Thema 1: Ziekte en gezondheid

- Concepten ziekte en gezondheid

- Verschillende perspectieven op ziekte en gezondheid

- Determinanten van gezondheid (Blum – Dahlgren and Whitehead – Lalonde – Epigenetica)

- Disease – illness – sickness

Thema 2: Sociale gradiënt in gezondheid

- Omvang sociale gradiënt in gezondheid in de maatschappij

- Historische ontwikkeling

- Verklaringen voor sociale ongelijkheid in gezondheid

- Sociale ongelijkheid in gezondheid aanpakken

Thema 3: Volksgezondheid

- volksgezondheidsonderzoek

- indicatoren van volksgezondheid

- determinanten (algemene factoren en gedragsfactoren) van enkele belangrijke

problemen van de volksgezondheid

- basisbegrippen van preventieve gezondheidszorg

Thema 4: Gezondheidsbevordering

- definitie, ontstaan, basisprincipes, actoren, acties, stappen

- determinanten van gezondheidsgedrag

- introductie van enkele modellen van gedragsverklaring en gedragsverandering

- gezondheidsbevordering binnen zorg en welzijn

- benaderingen van gezondheidsbevordering

Thema 5: Organisatie van de gezondheidszorg in België

Thema 6: Equity in de gezondheidszorg

- toegang tot zorg

- equity als dimensie van kwaliteit van zorg

- proportioneel universalisme binnen de gezondheidszorg

Thema 8: Diversiteit en gezondheid(-zorg)

- Superdiversiteit in de samenleving: intersectionaliteit, sociale deelidentiteiten, bias, privilege

- Migratie en impact op gezondheid

- Taal in de zorg

Thema 9: Medische antropologie

- Explanatory models, illness narratives, cultural concepts of distress, structural violence, critical anthropology

- Casusgerichte benadering, good practices

Thema 10: Global health

- definitie van global health

- belang van een global health paradigma

- mondiale ziektelast

- global health governance

Studium Generale

Extracurriculaire activiteiten gericht op kennismaking met het breder maatschappelijk kader van de gezondheidszorg en op meningsvorming.

Studenten volgen 4 activiteiten, te kiezen uit een inhoudelijk breed aanbod.

Minimaal 1 activiteit kadert binnen het thema global health en internationalisering, en minimaal 1 rond duurzaamheid. Ze nemen deel aan een reflectiegesprek waarbij ze in een groep van 5 studenten leassons learned uitwisselen, en reflecteren over de bijgewoonde activiteiten vanuit de kaders aangereikt in de hoorcolleges.

Begincompetenties

Er wordt voortgebouwd op de competenties verworven in de bacheloropleidingen toegelaten tot deze opleiding.

Eindcompetenties

- 1 Kernbegrippen, basisconcepten en theoretische modellen van de sociologie, antropologie en volksgezondheid kennen
- 2 Kernbegrippen, basisconcepten en theoretische modellen van de sociologie, antropologie en volksgezondheid toepassen op problematieken uit de gezondheidsbevordering en het management van gezondheidsvoorzieningen
- 3 Het belang van de sociologie, antropologie en volksgezondheid als ondersteunende wetenschappen voor de gezondheidsbevordering en het beleid van gezondheidsvoorzieningen kunnen beargumenteren
- 4 Nieuwe en complexe problemen kritisch analyseren vanuit maatschappelijke visies, ethische opvattingen en internationale ontwikkelingen
- 5 Waardebewust en genuanceerd oordelen over kwesties met betrekking tot

- gezondheidsgerelateerde gedragingen
- 6 Het verklaren van de complexiteit van gezondheidsproblemen en gezondheidsgerelateerde gedragingen
- 7 Actuele gezondheidsgerelateerde maatschappelijke problemen, hedendaagse opvattingen en het beleid op het gebied van gezondheidsgerelateerde gedragingen met de nodige kritische zin benaderen en inschatten
- 8 In een groepsgesprek met peers kunnen reflecteren over bijgewoonde activiteiten, gebruik makend van de kaders aangereikt in de lessen.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Excursie, Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Excursie, hoorcollege, zelfstandig werk

Studiemateriaal

Type: Slides

Naam: Nederlandstalige slides aangevuld met internationale wetenschappelijke literatuur

Richtprijs: € 20

Optioneel: ja

Taal : Nederlands

Aantal slides : 1000

Oudst bruikbare editie : Jaarlijkse herwerking

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Nee

Beschikbaar in de bibliotheek : Nee

Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Bijkomende info: De verschillende delen van het leermateriaal worden door de lesgevers beschikbaar gesteld via het elektronisch leerplatform UFORA. Bijkomend didactisch materiaal (illustraties, ...) zijn eveneens te raadplegen via het elektronisch leerplatform UFORA. De student moet dit materiaal niet afdrucken. De opgegeven kostprijs is die voor studenten die dit toch wensen te doen.

Referenties

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

- Vragen stellen mogelijk tijdens en na de les
- Via e-mail door de betrokken lesgevers

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

1) Periodegebonden evaluatie (hoorcollege's): schriftelijk examen. In het geval van MCQ wordt het principe van de 'standard setting' toegepast.

2) Niet-periodegebonden evaluatie (Studium Generale): pass/fail

Voorwaarden tot slagen:

- participatie aan 4 activiteiten Studium Generale, waarvan minstens 1 omtrent het thema 'global health'
- indienen van vier aanwezigheidsattesten en overzichtsdocument

- actieve deelname aan een terugkoppelingsgesprek in een groep van 5 studenten
- indienen opname van het terugkoppelingsgesprek

Bijzondere voorwaarden: Wanneer de student in eerste zitting geslaagd is voor het examen maar niet voor het Studium Generale, kan de student in de tweede zitting alsnog het Studium Generale afleggen. Enkel ten uitzonderlijke titel en op basis van grondige motivatie kan een compenserende activiteit voor het Studium Generale voorzien worden.

Eindscoreberekening

Dit vak bestaat uit 9 thema's en het Studium Generale.

Om te slagen voor het vak dient de student te slagen voor zowel de periodegebonden als de niet-periodegebonden evaluatie.

In de periodegebonden evaluatie (examen) is het aandeel van de 9 thema's in de eindscore (score op 20) in verhouding met het aantal hoorcollege's van elk thema.

Faciliteiten voor werkstudenten

Er zijn geen faciliteiten voor werkstudenten.